2. Kolokvij iz Moderne Fizike II 8. 6. 2012

- 1. Z detektorjem, ki je sestavljen iz jeder ${}^{58}_{26}Fe$, bi želeli detektirati nevtrine ν_e z kinetično energijo 5 MeV preko interakcije $\nu_e + {}^{58}_{26}Fe \rightarrow {}^{58}_{27}Co + e^-$. Gostota vpadnega toka nevtronov je $5 \cdot 10^6/({\rm cm}^2~s)$. Predpostavi, da je diferencialni sipalni presek za to interakcijo $\frac{d\sigma}{d\Omega} = C~(1 + {\rm cos}~\theta)^2$, kjer je $C = 2 \cdot 10^{-49}~m^2$.
  - a) Koliko bi morala biti skupna masa jeder Fe v detektorju, če bi želeli 10 interakcij na dan?
  - b) Kolikšen delež elektronov se siplje nazaj, torej pod kotom $\theta = [90^{\circ}, 180^{\circ}]$?
- 2. Na mirujoč proton vpade elektron z $|\vec{p_e}| = 300~MeV/c$, pri čemer nastaneta nevtron in neutrino: $e^- + p \rightarrow n + \nu_e$. V poiskusu izmerimo, da ima nevtron gibalno količino $|\vec{p_n}| = 200~MeV/c$.
  - a) Določi velikost energije nevtrina in velikost gibalne količine nevtrina $|\vec{p}_{\nu}|$.
  - b) Pod kolikšnim kotom se giblje nevtron glede na vpadni elektron?
  - c) Nariši shemo procesa na kvarkovskem nivoju.

Računaj relativistično in predpostavi, da je masa nevtrina enaka nič. Mase ostalih delcev so: $m_pc^2 = 938.3 \ MeV$, $m_nc^2 = 939.5 \ MeV$, $m_ec^2 = 0.5 \ MeV$.

3. Skiciraj potek obeh procesov na kvarkovsem nivoju in določi razmerje kvadratov matričnih elementov (ob predpostavki, da sta "kinematiki" procesov enaki)

(a)
$$\frac{B_s^0 \to D_s^- + e^+ + \nu_e}{D_s^+ \to K^0 + \mu^+ + \nu_\mu}$$

Za spodnje tri procese povej ali so mogoči ali prepovedani. Če so mogoči, povej preko katere interakcije potekajo in skiciraj potek na kvarkovskem nivoju. Če so prepovedani, povej zakaj so prepovedani.

(b)
$$\Lambda \to p + \pi^-$$

(c) $p + \bar{p} \to \pi^+ + \pi^- + n$
(d) $K^{0*} \to K^+ + \pi^-$

Lahko si pomagaš z naslednjo tabelo: $B_s^0 = \bar{b}s~(J^P = 0^-);~~D_s^- = \bar{s}c~,~D_s^+ = \bar{c}s~(J^P = 0^-),~~K^0 = \bar{s}d~(J^P = 0^-,~m \simeq 500~MeV),~~K^{0*} = \bar{s}d~(J^P = 1^-,~m \simeq 892~MeV),~~\Lambda = uds~(J^P = 1/2^+,~I = 0,~m \simeq 1115~MeV)$

4. naloga: glej naslednjo stran

- 4. V vzorcu imamo $N=5\cdot 10^8$ mirujočih atomov $^{210}_{84}Po$ in opazujemo njihov α razpad: $^{210}_{84}Po \rightarrow \,^{206}_{82}Pb \,+\, \alpha$. Opazimo 29 razpadov na sekundo, izhajajoči α delci pa imajo kinetično energijo T=5 MeV.
  - a) Koliko je razpadni čas τ za opazovan α razpad polonija?
  - b) Kolikšno kinetično energijo T' imajo α delci v notranjosti Pb (pri r < R) in kako globok je jedrski potencial med α in Pb ($V_j = ?$). Predpostavi, da čuti α delec znotraj Pb le konstanten jedrski potencial $V(r < R) = -V_j$. Prepustnost b elektrostatske bariere za α delce s to kinetično enerijo je enaka $b = 3 \cdot 10^{-29}$. Doseg jedrskega potenicala med α in Pb je enak vsoti polmerov: $R = 1.1 \ fm \times [4^{1/3} + 206^{1/3}]$.
  - c) Koliko razpadov α na sekundo pa opazijo v istem vzorcu sto dni kasneje?

